

TINERI JURNALIȘTI

fără frontiere

◆ Nr. 3 ◆ Iulie-August 2012 ◆

Cuprins

Nevăzători de pe cele două maluri ale Prutului, în spectacol la Botoșani ♦ Carmen MORARU	3
Urmează stația „Timpuri Noi” ♦ Sabina BALAN	4
Emoție, zâmbete și clipe de neuitat la spectacolele din Parcul “Mihai Eminescu” ♦ Ioana Frăsinescu	5
Monolog... ♦ Lorena PALADE	6
Prieteni noștri înaripați ♦ Ana SAULEA	7
Prejudecățile și stereotipurile, combătute printr-un proiect al tinerilor ♦ Redacție	8
Bloggerul lunii ♦ http://batranelul.wordpress.com	9
Împreună suntem ROMÂNIA! ♦ http://batranelul.wordpress.com	9
Despre ea... ♦ http://batranelul.wordpress.com	10
Sute de kilometri de coridoare subterane printre pivnițe de pe vremea lui Ștefan cel Mare ♦ Liuba REVENCU	11
Casa de pe strada X ♦ Irina ILIEV, Studentă USB „Alecru Russo”	13
Lumea înveșnicită în tablouri ♦ Maria POPA	14
Drama unui colecționar de cărți sau cum să nu mori prost... ♦ George MUNTEANU, Universitatea de Stat „Alecru Russo” Bălți	15
Apa noastră, cea de toate zilele ♦ A gustat din apă Ioana Popa	16
O vacanță la țară ♦ Serghei Culibaba	17
Album foto ♦ Seminarul organizat la Biblioteca Municipală „Eugeniu Coseriu” din Bălți cu directorii de biblioteci publice din nordul Republicii Moldova (Fălești, Glodeni, Singerei, Ocnița, Briceni, Dondușeni, Rîșcani, Edineț, Ungheni)	19

TINERI JURNALIȘTI FĂRĂ FRONTIERE

fondată 2012

Fondator:
Carmen Moraru

Revistă editată de
Asociația „Floare albastră” în cadrul
Proiectului
„Tineri jurnaliști fără frontiere”,
finanțat de Primăria Botoșani și
cofinanțat de Asociația
„Floare albastră”

Proiectul este realizat în parteneriat cu
Asociația Internațională a Business-ului
Mic și Mijlociu „Small Euro Business”
Bălți, președinte Andrei Balînschi

Editori coordonatori:
Carmen Moraru și Maria Popa

Redacția:
Carmen Moraru
Maria Popa
Sabina Balan
Ioan Frăsinescu
Lorena Palade
Ana Saulea
Liuba Revencu
Irina Iliev
George Munteanu
Ioana Popa
Sergiu Culibaba

Conținutul acestei revistei nu reprezintă în mod oficial opinia revistei, a cărei unică responsabilitate este de a publica opiniile colaboratorilor ei. Răspunderea privind corectitudinea și coerența informațiilor prezentate, precum și eventuale consecințe revine autorilor, conform prevederilor legale.

Adresa redacției:
ASOCIATIA
"FLOARE ALBASTRA"
România, Botoșani,
Calea Națională, nr. 56
Email:
carmenmoraru@yahoo.com

Nevăzători de pe cele două maluri ale Prutului, în spectacol la Botoșani

În fiecare oraș există locații ideale pentru evenimente culturale, important e să le identifici și, mai apoi, să le și „exploatezi” pe îndelete. Evident, Botoșani nu duce lipsă de astfel de „scene” în aer liber, una dintre ele fiind esplanada din fața Cinematografului „Unirea”. La vreme de vară, când vremea e zâmbitoare, prin zonă se perindă noian de botoșăneni, la plimbare dar și în așteptarea a „altceva”.

O astfel de „etichetă” - de „altceva” - i s-ar potrivi spectacolul ce a prins viață pe 1 iulie 2012, la vremea înserării, pe Pietonal, în fața Cinematografului. Artiști nevăzători din Botoșani, împreună cu soliști vocali și instrumentiști din Chișinău au creat momente artistice inedite, în fața unui public cald și realmente numeros.

În debut, au susținut alocuțiuni președintele Filialei nevăzătorilor Botoșani – Tudorel Tupiluși, Ștefan Oprea – vicepreședinte al Societății Orbilor din Republica Moldova și Marcel Culincă, secretar al Filialei Nevăzătorilor Botoșani. Mai apoi, ca într-un elegant dans de epocă pe note, artiștii nevăzători botoșăneni și-au alternat recitalurile cu cei veniți din Republica Moldova.

Spectacolul de la vremea înserării a fost susținut de taraful „Entuziaștii”, al nevăzătorilor botoșăneni, recent laureat la Festivalul – concurs „Ion Blăjan” organizat la Bistrița și de soliștii vocali Steluța Surugiu, Larisa Onciu și Relu Matei – din Botoșani, precum și de Luminița Cebotari, Lidia Guțu și Ina Cernei, din Republica Moldova. În concert au evoluat și virtuozii instrumentiști botoșăneni Constantin Surugiu – vioară și Eusebiu Toma (15 ani) – fluiet și clarinet, alături de talentați rapsozi moldoveni: Petru Mândru – vioară și Petru Ursu – trompetă și acordeon.

Dirijorul al spectacolului a fost Mitică Ștefan, de la „Rapsozii Botoșanilor”.

Pe 2 iulie, înainte de a pleca spre casă, nevăzătorii moldoveni au pășit „pe urmele lui Eminescu”. Mai întâi la Biserica „Uspenia”, unde a fost botezat Poetul național, apoi la Memorialul „Ipotești” și în final la „Iacul codrilor albastru”, unde au poposit pentru un inedit picnic. În tot periplul, ei au fost însoțiți de reprezentanți ai Filialei Nevăzătorilor Botoșani.

Cele petrecute se constituie într-o primă manifestare din cadrul Proiectului „Virtuozii nevăzători, reuniți în lumea folclorului autentic”, finanțat de Primăria Botoșani și de Filiala Nevăzătorilor Botoșani. În toamnă, artiștii nevăzători botoșăneni vor fi prezenți la Chișinău, pentru un spectacol „în oglindă”.

Carmen MORARU

Urmează stația „Timpuri Noi”

Îmi vine foarte greu să scriu acum despre despărțirea de liceu pentru că asta ar însemna să conștientizez momentul. "Acum" înseamnă după patru ani de liceu și, per total, doisprezece ani de școală, timp în care se presupune că tinerii își trăiesc cea mai frumoasă perioadă a vieții lor. "Momentul" e acea clipă de după examenele de bacalaureat și înainte de admiterea la facultate, când pur și simplu nu știi ce anume se întâmplă cu tine, pentru că totul capătă o viteză uimitoare. Cred că înțelegeți, deci, apele tulburi în care mă zbat (și în care se zbate cam orice adolescent) și care nu mă lasă să privesc liniștită viața mea de licean. Dar ca să evit generalizările și tonul de emisiune despre problemele adolescenților, am să mă refer strict la experiența personală. În primul rând, despre admiterea la liceu nu se vorbește atât de mult ca despre admiterea la facultate (poate și pentru că nu ai o gamă atât de variată de profiluri dintre care să alegi și pentru că, practic, nu schimbi decât direcția de mers spre școală dimineața - și asta, eventual), așa că atunci când ajungi la liceu nici măcar nu simți că ești la LICEU. Abia la mesele din familie începi să auzi celebra fraza "Bucură-te de perioada asta, că n-o să te mai întâlnești cu ea!" sau varianta "Aștia sunt cei mai frumoși ani ai tinereții!", dar, cum nu ai cum să-ți dai seama de asta acum, zâmbești frumos și te întrebă "Ce oare o fi atât de frumos să mergi la școală, cu prooofii ăia care îți dau o toooonă de teme și colegii care te enervează pentru că îți mănâncă tot pachetulul în pauza mare?!" Apoi, urmează cu adevărat un moment de cotitură în viața ta de licean. Cât erai mic (clasele a IX-a și a X-a), îi priveai cu admirație și jind

pe cei mai mari, în special cei de clasa a XII-a, și auzai tot felul de mituri cum că AIA nici măcar nu mai fac toate orele la școală, rămân numai la cele pe care le vor ei și nimeni nu le pune "absent", ca să nu mai vorbim de faptul că NU MAI POARTĂ GHIOZDAN și vin doar cu o geantă la școală. Așa era clar un indiciu cum că lucrurile aveau să se schimbe cândva. Și vine o zi în viața ta (de licean), când treci în clasa a XII-a și vezi o grămadă de puști mai mici care se holbează la tine... Și atunci îți dai seama! Că te schimbi fără să vrei și că timpul trece fără să îți dai seama.

În al doilea rând, există anumite "amintiri standard" cu care rămâi: copiatul din timpul testelor, profesorii care nu te prindeau când copiai, profesorii care te prindeau când copiai (sunt două categorii distincte, pe cei din urmă JURI că o să te răzbuni la sfârșitul liceului, dar nu apuci să faci asta), disperarea cu care aștepti să sune clopoțelul în unele ore, diferitele tactici de tergiversare atunci când profesorul urmează să scoată pe cineva la tablă, iubitul/a care te așteaptă în pauză, inspirația bruscă din timpul testelor, profesorii care chiar și-au lăsat amprenta asupra ta, "botezurile" din curtea școlii, poreclele colegilor, scuzele pentru întârziere etc. Însă, toate acestea capătă cu adevărat valoare abia mai târziu, rememorate împreună cu ceilalți. Și, pe lângă zâmbete, provoacă un groaznic sentiment de nesiguranță... "Dacă mătușa avea dreptate? Dacă ASTA a fost cea mai frumoasă perioadă a vieții mele și acum s-a dus?!" De aceea, unii aleg mai degrabă să nu conștientizeze. Să privească spre viitor decât spre trecut. Să nu provoace

ruptura totală, să creadă că încă mai sunt la liceu până ce pur și simplu o să intre la facultate și n-o să mai fie. Bine, dar problema e atunci când nu prea știi nici cum o să arate viitorul tău. Și rămâi suspendat în "momentul" acela despre care vorbeam la început. Eu am ales să îmi pun amintirile la pachet, într-un bagaj, să mă urc într-un metrou (nu trebuie neapărat să alegeți metroul, orice mijloc de transport vi se potrivește...) și la câteva secunde după ce pornește sper să aud "Atenție! Urmează stația Timpuri Noi." E plăcut și comod. Nu știu exact la ce se referă timpurile noi, dar știu că am în spate o viață de licean pe care am s-o desfac mai târziu ca să mă pot bucura cu adevărat de ea. Iar metroul acela merge, oricum, cu o viteză uimitoare.

Sabina BALAN

HIGH SCHOOL 3
SENIOR YEAR
MUSICAL

Emoție, zâmbete și clipe de neuitat la spectacolele din Parcul “Mihai Eminescu”

Imediat ce vara adie a vreme bună, încep spectacolele în foisorul din parc. Duminică de duminică, Grupul “Cheia Sol” - coordonat de Oana Pușcașu - încântă publicul, cei mai mulți dintre cei ce aplaudă fiind copii. Mă bucur când copiii de vârsta mea urcă pe scenă, unde dansăm împreună sau dăm viață unui Karaoke – pentru curajoșii ce recită sau cântă.

Numai că nu e totul atât de simplu, cum pare pentru cei ce ne văd pe scenă. Pregătirea fiecărui spectacol e o provocare, deoarece învăț noi piese, care uneori îmi dau bătăi de cap, împletite cu emoțiile ce se furîșează, și ele. Până la urmă, e normal să ai emoții, multe dintre ele sunt benefice și chiar constructive. Se mai întâmplă să uit versurile sau să îmi “scape» vocea, dar sunt încă mică și din fiecare spectacol am ceva de învățat.

Finalul duminical e dat de ședința în care Oana, profesoara noastră, ne spune tuturor ce am greșit, ce nu am făcut și ce ar mai trebui, pentru un «mai bine». Ascultăm cu toții și încercăm să ne corectăm, astfel încât următorul spectacol să fie și mai reușit. Din fericire, toate acestea sunt spuse într-un mod plăcut, vesel, acesta fiind și motivul pentru care fiecare

întrunire se termină cu zâmbetul pe buze... Imediat după, se aude întrebarea: «Mergem la un suc?». Și răspunsul afirmativ, absolut unanim.

Spectacolele din parc îmi aduc numai bucurie și nu mi-aș imagina o vară fără cântece.

Ioana Frăsinescu

Monolog...

Am învățat că... dragostea e mai puternică decât moartea... nu trebuie să fi citit mii de cărți ca să poți iubi... nu e necesar să colinzi răsăriturile ca să poți SIMȚI... pur și simplu... dragostea e mai mult decât viața pentru că iubirea există și dincolo... pe când viața nu... poate doar "veșnicia... lumina..."...

Știu că... am scris de-a lungul vremii... despre dragoste și moarte... poate pentru că îmi e frică de amândouă...

Am înțeles că moartea e asociată cu negrul... tocmai pentru că oamenii nu pot privi prin întuneric... și cred că până la urmă... asta este moartea... un tărâm creat pentru suflete... pentru partea sacră a omenirii... Murim inconștient odată cu sfârșitul fiecărei etape a vieții noastre... murim de fiecare când suferim sau când iubim... sau când pur și simplu învățăm la istorie... dar Reînviiem, iar și iar, mai buni sau nu, mai distanți, totuși revenim inconștient în lumea muritoare care ne omoară în fiecare zi câte puțin... cred că moartea este de fapt... depășirea unui nivel de profunzime al sufletul unui om...

Cred în viața de după moarte... pentru că știu că fiecare sfârșit rupt din păcat... reprezintă un nou început... Și mai știu că va veni ziua în care îmi voi ridica privirea către cer... clipa când cele mai importante lucruri vor fi... un CEAS, o LUMÂNARE și... o LACRIMĂ...

Cât despre... dragoste... cred că iubirea face parte din fericire... ne dorim să fim fericiți... muncim... ne realizăm... mergem la concerte și... mâncăm bomboane pentru a fi fericiți... și, când te gândești că "Fericirea Absolută"... o găsești doar cu ajutorul morții...

Pentru fiecare dintre noi... Iadul și Raiul... simbolizează lucruri diferite... pentru mine... sunt sentimente absolute și Cred că atunci când vei simți durerea sau... bucuria absolută... vei putea măsura infinitul...

Știi... fiecare om pe care îl întâlnesc își lasă urma în mărunta mea existență și... cred că e un mod de a trăi absolutul în cantități mici de suflet.. Eu nu aș putea trăi fără oameni, deși, știu că oamenii ar putea trăi fără mine... nu aș putea trăi fără cuvinte... fără sentimente, deși, sunt sigură că ele își vor continua existența și după ce absolutul îmi va primi sufletul... ceea ce vreau să spun este că... suntem nesemnificativi într-o lume imensă... dar vitali într-un pahar cu apă..

Rămâne doar să... căutăm acel pahar...

P.S. ... îmi cer scuze dacă am plictisit... cu multele mele cuvinte... dar simțeam nevoia să scriu așa cum am scris...

Lorena PALADE

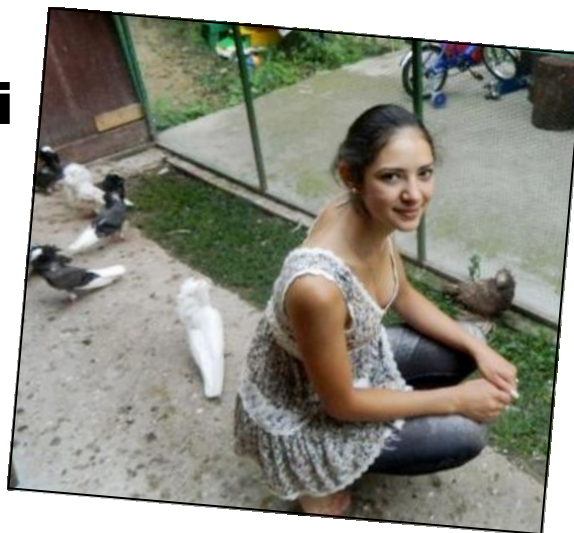
Prietenii noștri înaripați

Este uimitor cum o persoană îți poate insufla plăcerea de a petrece timpul lângă niște ființe minuscule. În micul interval de timp pe care l-am petrecut plimbându-mă printre porumbei și încercând să mă împrietenesc cu ei, n-am făcut decât să zâmbesc, căci era ca o joacă de copil această apropiere pe care încercam s-o fac: un pas, apoi altul, întind o mână de parc-aș cere ajutor și mai apoi din palma-mi zboară pasărea speranței. Așa sunt ele - aceste păsări! Chiar dacă zboară repede ca să se apere de dușmani, la fel de repede îți pot deveni prieteni, dacă găsec în tine o persoană de încredere.

În viață îți faci fel de fel de prieteni. Un om se atașează de un câine, altul - de o pisică, dar domnul Dorin Cucu s-a atașat de porumbei și, chiar dacă aceste mici ființe nu cuvântă, el le înțelege și le vorbește prin iubirea din suflet.

Fiecare om e diferit în felul său, dar oricât de diferit n-ar fi, nu poate trece cu vederea frumusețea de nedescris a porumbeilor, acele culori minunate...

E ca un fel de mister - acela de a-i cunoaște, de a-i urmări cu privirea în fiecare colțisor, dar merită cu adevărat să te afli măcar o singură dată printre ei, căci

atâta timp cât am fost acolo, m-am simțit într-un adevărat paradis, în care fiecare pasăre reprezenta o valoare umană, iar zborul lor era un vals al împlinirii și al încrederii în sine.

A-i îngriji nu înseamnă doar să-ți petreci timpul dându-le hrană sau apă, ci înseamnă să le vorbești asemeni unor prieteni, căci nu sunt oameni, dar poate au nevoie de afecțiune.

De fapt, mica vizită pe care le-am făcut-o mi-a ținut vie dorința de a-i mai revedea și de a încerca să le devin prietenă, căci ce e mai important în viață decât faptul că ești și că ai prieteni?

Ana SAULEA

Prejudecățile și stereotipurile, combătute printr-un proiect al tinerilor

Asociația „Renașterea botoșăneană” a dat viață în perioada 7 – 15 iulie 2012 proiectului european cu titulatura „Prin înlăturarea stereotipurilor și a prejudecăților, către o societate europeană incluzivă”. Proiectul s-a adresat voluntarilor implicați activ în organizații și instituții cu activități orientate spre integrarea tinerilor defavorizați și s-a desfășurat sub auspiciile programului „Tineret în Acțiune” al Comisiei Europene. Manifestările au avut la bază un parteneriat între organizația botoșăneană și organizații similare din Austria, Germania, Italia și Franța, care au trimis la Botoșani câte opt participanți, fiecare. Adolescenții vor aplica ulterior cele învățate la Botoșani în lucrul lor cu tinerii cu care lucrează, în țările lor.

Claudiu Nanea, președintele Asociației „Renașterea botoșăneană”, a menționat că scopul proiectului este acela de a transmite un mesaj către cetățenii țărilor europene partenere în proiect - care să le ofere acestora mărturie și să le demonstreze că numai acceptând diversitatea vom putea trăi într-o Europă prosperă și democratică. De asemenea, proiectul și-a propus să combată prejudecățile și stereotipurile care există în Europa la adresa unor grupuri etnice, sau chiar a unor națiuni întregi.

Concret, printre activitățile ce au avut loc la Botoșani au figurat vizite la instituții locale, jocuri de rol (seara, la Ipotești), dezbateri și o transmisiune directă prin „canalele deschise TV” (open web TV), realizată cu sprijinul rețelei europene: „European Youth4Media Network e.V.” (site-ul oficial: www.youth4media.com) Transmisiunea s-a realizat tehnic prin intermediul platformei web <http://europeanweb.tv/>

În ultima seară, adolescenții veniți din cele patru țări, precum și cei din Botoșani au fost responsabili de „animație stradală” în fața Cinematografului „Unirea”. La evenimentul de final a fost prezent și primarul municipiului Botoșani, Ovidiu Portariuc.

Un reportaj despre zilele petrecute în județul nostru, realizat de adolescenții francezi, poate fi lecturat pe:

<http://www.charentelibre.fr/2012/07/23/embarques-sur-la-route-des-roms,1106671.php>

(Redacția)

Bloggerul lunii

Mai întâi, prezentarea plină de umor, făcută pe <http://batranelul.wordpress.com>

„Despre moșneag...”

Când eram în '45... Nu, stai c-am greșit discursul!

M-am născut în fundu` Moldovei, mai exact la Botoșani, într-una din ultimele seri ale lui octombrie. De atunci și până acum s-au adunat vreo 18 ani și sper eu să se mai adune în continuare, că doar are balta pește.

Ca menționare, nu suport să mi se reproșeze că am accent de moldovean, pentru că nu-mi neg originile, drept urmare, îmi place să vorbesc moldovenește și-s foarte mândru de asta. Ca orice moldovean, am și eu slăbiciunile mele și alea nu-s băutura și bătutul nevastei (că n-am, dacă aveam poate 😊), dar îmi place foarte mult istoria, asta în eventualitatea în care mă întâlnesc cu un ultraș ungar,

să-i pot demonstra, cel puțin istoric, că Transilvania a fost mereu pământ românesc.

Ca să fim înțeleși de la început, sunt născut cu o doză mare de rasism și dezvoltată din proprie intenție pe parcurs, dar într-o măsură cât se poate de normală (asta înseamnă că nu generalizez, în traducere liberă). Încerc pe cât posibil să fiu și cultivat și mai merg pe la teatru, pentru că e unul din puținele locuri unde un om își poate găsi liniștea și învață de fiecare dată câte ceva bun.

Am intrat în așa zisa “blogosferă” undeva prin 2009, având la activ câteva bloguri la care am renunțat din varii motive, dar asta-i partea a doua (trebuie să caut o scuză plauzibilă). De vreun an activez acilișea, chiar dacă mi-am dat seama că n-am nicio treabă cu asta, dar încă scriu în continuare.

În final, vă salut cu mult respect!

Împreună suntem ROMÂNIA!

Trecând de faptul că se merge puțin la manipulare (deși consider că e una cât se poate de constructivă)... Mă gândeam că... E păcat de noi! E păcat să ne pierdem înainte de marele sfârșit, când va fi să vină, pentru că mereu am avut ceva de arătat și de îmbunătățit, dar... Da... Există și un dar, parcă nu vrem să vedem acest lucru.

Am vrut de mult să postez mesajul acesta. N-am avut timp, dar am considerat că niciodată nu e prea târziu. Nu e târziu niciodată să arăți calea cea bună, pentru că oricând situația se poate schimba, oricând!

E mai mult decât o reclamă! E un mesaj care face apel la iubire, la adevăr, dreptate, patriotism, acel sentiment care a dispărut din sufletele noastre pentru că n-am știut să facem diferența dintre politică și țară. Ne urâm singuri, ne scuiăm cu vorbe grele, fără a mai fi nevoie să ne vorbească alții de rău.

De multe ori mi-am pus în gând întrebarea: Ce înseamnă “țara mea” în viziunea celorlalți?... Pentru mine, e una din întrebările la care încă n-am găsit răspuns...

“Fie reușim împreună, fie ne vom risipi încercând singuri”.

Despre ea...

I-am spus de o mie de ori că dacă nu va înceta să mai acuze, totul va fi bine, dar n-a înțeles. Mă gândeam că ar fi drăguț s-o las în pace, să se bucure de moment, să aibă satisfacția aia diabolică că mi-a dat mie peste nas și mi-a tuflit punga de cacao în cap.

Uneori îmi plăcea s-o las să facă asta. Simțeam că ea se simte bine și că va fi totul ok în viitor. Îmi plăcea să-i văd zâmbetul ăla inocent și totodată o bucurie ordinar de bolnavă în ochii ei. Mă uitam la ea, în timp ce mă ștergeam de cacao și îi zâmbeam. N-aveam altceva ce să fac. Mă bucuram și eu pentru că o vedeam pe ea fericită. Pentru mine asta conta, nu faptul că eu eram plin de cacao și că-mi va lua ceva timp să mă curăț. Un gest care se poate curăța, dar nu uita. Totuși... încercam să fac asta doar de dragul ei. Știam că odată și odată totul va fi bine, căci ea era tot ce conta pentru mine.

Mi-aduc aminte, de multe ori, când eram mic și mă jucam, venea la mine și o respingeam. Eram destul de pierdut în spațiu, iar tot ce conta pentru mine în acel moment era faptul că eu trebuia să umplu basculanta cu nisip și să îl car 10 metri mai departe, imaginându-mi că eu îs șofer și că încep construcția unei mari clădiri, gândindu-mă că voi primi bani. Nu primeam bani, nu primeam laude, nu primeam nici măcar un mulțumesc. De fapt... nu primeam nimic! Primeam în schimb o privire ciudată, dată pe sub gene cu capul puțin plecat în jos, ce-mi dădea fiori. Știam că nu-i bine. Ea mă privea. Știam că greșesc, dar nu știam unde. Mă gândeam că eu mi-am făcut treaba de

bărbat și că am dus nisipul unde trebuia. Ce voia să mai fac!?... Totuși, în ciuda faptului că am încercat să o resping, simțind de fiecare dată când era lângă mine o apăsare sufletească și totodată o greutate pe care nu puteam s-o duc, ea era tot lângă mine. De fapt, probabil nici nu voiam s-o resping. Voiam să fie lângă mine, dar puțin mai departe. Îmi plăcea de ea! Era frumoasă, era... perfectă și plină de defecte! Un paradox pe care nu l-am înțeles, dar îl conștientizam.

Țin minte, eram odată la bunici, singur... Era apus de soare și mă jucam în drum cu nisip. M-am uitat la soare și am văzut-o pe ea. Am văzut-o și atunci mi-am dat seama cine e cu adevărat. M-am ridicat în picioare și m-am uitat lung și intens, chiar dacă mă dureau ochii. Nu-mi păsa, era frumoasă! Era ea! Era completarea sufletului meu și atunci am simțit că sunt plin de fericire. Mi-am dat seama că vreau s-o am lângă mine toată viața. Am simțit pentru prima oară că mă apropii de ea și că încep puțin cu puțin s-o înțeleg. Mi-a plăcut! Lângă ea era un întreg univers de care faceam abstracție. Căței, câmp, pădure, vânt, case, oameni. Nu mă interesa! Mă interesa doar ea. Încerca să-mi arate ceva, dar nu știam ce. Totuși, se bucura că am făcut un pas mic, dar totodată uriaș, pentru amândoi. Avea răbdare cu mine. De fapt a avut răbdare cu mine dintotdeauna, chiar și acum. Era un lucru care mă chinuiam să îl înțeleg. O frumusețe pe care nu o înțelegeam, cu un chip atât de simplu, dar totuși mult prea dificil și complicat pentru mine... . Nu știam ce vrea de la mine...

<http://batranelul.wordpress.com>

Sute de kilometri de coridoare subterane printre pivnițe de pe vremea lui Ștefan cel Mare

Pe cât de mică este Republica Moldova din punct de vedere strict geografic, pe atât de mare este pe plan mondial, atunci când vine vorba de vinuri. Printre cele mai prețioase “bijuterii” ale ei se numără podgoria de la Mileștii Mici, care “bate” fără drept de replică podgoriile mult mai renumite din Franța, Italia sau Spania. Domeniul viticol de la Mileștii Mici este un loc sfânt în “pelerinajul” mondial al vinului: aici sunt 200 de kilometri de coridoare subterane printre pivnițele vechi de pe vremea lui Ștefan cel Mare și Sfânt! Un oraș, unde străzile au fost botezate cu nume de genul Chardonnay, Fetească, Sauvignon etc... Aici este cea mai mare pivniță din lume, care adăpostește peste 2 milioane de sticle de vin, unele dintre acestea adevărate comori, pline de licori divine provenite din ani excepționali. Extrem de onorant, “Colecția de Aur” de la Mileștii Mici a intrat, în 2005, în Cartea Recordurilor „Guinness Book”.

Pelerinajul meu prin beciul vestit în toată lumea a început printre butoaiile pline cu vin de 600 – 2.000 decalitri, rânduite frumos în galeriile reci de piatră albă... Fosta carieră de piatră a început să găzduiască vinurile din anul 1969: vinuri de colecție, vinuri de calitate superioară, vinuri de consum și spumante, sticle prăfuite ce ascund comori vii, vechi de 20, 40, 50, 60 și chiar o sută de ani. Toate vinurile, inclusiv și cele pentru consumul curent, sunt păstrate în butoaiile de stejar care conferă forțele sale naturale minunatei licori - ce este ulterior îmbuteliată. A urmat apoi vizita în Muzeul vinului, unde am aflat că, așa cum nu există soiuri similare de vin, tot așa nu există nici două vinuri identice. Vizita s-a încheiat cu o degustare a celor mai vestite vinuri pe care le beau... și cele mai “titrate” case împărătești ale lumii. La cramele din Mileștii Mici au ajuns, până acum, și sportivi, cântăreți și politicieni celebri.

Programul de vizitare este de luni până vineri. Primul pas făcut în curtea vinăriei te lasă fără cuvinte în fața celor două havuzuri în care curge vin... roșu și alb!

Din cei 200 de kilometri din subteran, la dispoziția vizitatorilor se află doar cinci kilometri de galerie, mai departe au acces doar specialiștii. Dar și pe această distanță scurtă există anumite restricții. Bunăoară, vizitatorilor le este interzis să se apropie de depozitele cu vinuri spumante, fiindcă decalajul dintre temperatura interioară a beciului și cea a corpului uman poate face sticlele să... explodeze.

Impresionează și meniurile puse la dispoziția doritorilor în a vizita cramele de la Mileștii Mici, prin varietatea vinurilor propuse spre degustare: atât vinurile de masă, cât și cele mature, de colecție sau spumante au depășit demult neîncrederea și au ieșit pe arena mondială a popularității.

... Cu milioane de ani în urmă, pe teritoriul actual al Republicii se zice că-și unduia apele Marea Sarmatică, acum însă în tunelurile largi ale orașului vinicol din inima pământului se află o mare de băutură sacră, cu nuanțe variate de gust. Temperatura este constantă – 12 - 14°C, iar umiditatea relativă – 85-95%. Ambele contribuie ideal nu doar la păstrarea vinurilor, dar și la descoperirea calităților naturale ale vinurilor de elită. De ani de zile aici sunt aduse și

stocate pentru învechire vinurile anilor cu cea mai bună recoltă din toată Republica Moldova.

Emoțiile sunt aparte atunci când te plimbi agale pe străzile cu șiruri de nișe, în care sunt aranjate cu grijă sticlele prețioase și butoaiile de vin. În semiîntunericul rece și liniștit „se odihnește” și se maturează cel mai bun vin, fabricat în spiritul tradițiilor populare. În fiecare strop savurăm căldura soarelui, dar și puterea sevei pământului.

Liuba REVCU

Casa de pe strada X

Mă gândeam, într-o zi, cât de fericiți sunt unii: Dumnezeu a fost generos cu ei, oferindu-le tot de ce au nevoie pentru a se bucura din plin de viață. Dar în același timp există mulți semeni, cărora nu le este dată asemenea bucurie. M-am confruntat, recent, cu o situație care m-a convins că alături de noi coexistă două realități, că mulți din noi privesc la lume total diferit și nu se știe cine e mai fericit: cei care au de toate, sau... Asta s-a întâmplat în momentul când am trecut pe lângă casa de pe strada X, dintr-un cartier de la marginea Bălțiului.

La început am crezut că este pustie, până când din ruinele acesteia s-a ivit un căpșor galben, ca de bobocel. Să fi avut copilașul vreo doi anișori, nu mai mult. Dar ce făcea el singur în pustietate, gol și neîngrijit?! Am rămas surprinsă de tablou când, de după un colț, apoi de după altul, au mai apărut vreo patru pui de om, cu o diferență între ei de aproximativ un an. Trei dintre ei, mai timizi, au început să se retragă. Însă o fetiță, cea mai măricică dintre toți, se apropie cu pași mărunți de mine. Fiind mai sociabilă decât frații săi, am reușit să încheg o discuție cu dânsa. Din tot dialogul nostru am aflat că se numește Veronica, are 6 ani și locuiește împreună cu mama și frații săi în casă, că se joacă

împreună toată ziua pe maidanul plin cu flori și că vara este atât de frumoasă! Mi-a mărturisit că „noi avem o căpriță, care ne dă lăptic toată ziua...”

Însă convorbirea noastră a fost întreruptă de o doamnă uscățivă, mama picilor, care și-a chemat fiica și a dojenit-o pentru că a intrat în discuție cu o necunoscută.

Veronica a plecat, iar eu am rămas încremenită în mijlocul drumului, gândindu-mă la cei cinci micuți goi, neîngrijiți și hrăniți în fiecare zi, posibil, doar cu lapte de capră. Priveam nedumerită casa și nu înțelegeam, nu puteam pricepe de ce stăpîna ei n-o îngrijește, n-o văruiește... Desigur, nu putem fi toți egali în această lume, nu-i generos Dumnezeu cu fiecare din noi, dar nu e normal nici să ne lăsăm în voia soartei, să așteptăm mereu milă și ajutor. Oare ce vor simți acești copilași din casa de pe strada X când se vor termina zilele fericite ale copilăriei trăite în armonie cu natura, când vor începe a se maturiza și vor pași în ziua de mâine?!

Irina ILIEV,
Studentă USB „Alec Russo”

Lumea înveșnicită în tablouri

Ștefan Florescu este pictor și grafician, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova. S-a născut în 1934 în regiunea Cernăuți, pe pământul Bucovinei românești (azi Ucraina) și a colindat în lung și în lat fosta Uniune Sovietică. S-a stabilit cu traiul la Bălți în 1973 și a reușit în acești ani să dea “viață” la circa 250 de lucrări grafice, circa 400 de compoziții de pictură, mii de schițe, desene și crochiuri – toate având ca generic imortalizarea oamenilor din jur, a peisajelor de neuitat din preajma Bălțiului, dar și a timpurilor în care dumnealui continuă cu aceeași forță și vivacitate să creeze fructuos.

În persoana dlui Ștefan Florescu profesia de pictor și grafician a căpătat o nouă alură, iar vocația și talentul i-a consacrat numele în rândul celor mai prodigioși artiști plastici din republică. El a fost cel, care a creat schițele după care gravorii Monetăriei Naționale din București au turnat în metal o sută de seturi a câte patru piese ale Medaliei “EMINESCI INTEGRAL”. Medalii ce au fost înmânate personalităților cu renume de pe ambele maluri ale Prutului și din diasporă din domeniul științei, culturii, medicinei, artei, etc. Colecționari și muzee de artă din Mongolia, Rusia, Ucraina, România, Canada, SUA și din alte țări i-au achiziționat tablourile în special pentru că, a menționat dumnealui de mai multe ori, ele sunt inspirate și create din natură: fiecare pânză este o stare, o dispoziție, o amintire. Tablourile Domniei sale se disting printr-o mare sinceritate, intrigă și conving prin probitatea și integritatea lor spirituală și nu e de mirare că, privindu-le, parcă simți adierea vântului, aroma gutuilor, emoția culorilor, te simți aproape de casa părintească, de cei dragi, de lucrurile sfinte...

Bălțenii îi sunt recunoscători maestrului și pentru faptul că este unul din acei artiști plastici care demonstrează altruism și donează dezinteresat cetățenilor municipiului cele mai relevante și valoroase lucrări ale sale de artă: ele constituie o viziune și o imagine artistică a personalităților comunității noastre pe care le-am cunoscut, alături de acești oameni muncim, îi întâlnim pe străzile orașului. Recent, la Muzeul de Istorie și Etnografie Bălți a fost vernisată expoziția de pictură și grafică „Orașul Bălți și oamenii lui”, pentru care maestrul Ștefan Florescu a donat 24 de tablouri ce prezintă valoare artistică incontestabilă și ce vor rămâne în fondul muzeului, fiind unele din cele mai reprezentative lucrări despre țară, localitate și oamenii săi. Medici, ingineri, profesori, agricultori, savanți, muncitori, artiști, chipurile celor apropiați sunt urme lăsate pe altarul cultural din Bălți, înveșnicite în tablouri. Printre frazele artistului plastic Ștefan Florescu adresate publicului prezent la vernisaj au fost și acestea: Când pictez tablourile, mă simt de parcă aș picta icoane ...

Maria POPA

Drama unui colecționar de cărți sau cum să nu mori prost...

Am fost plăcut surprins să aflu, recent, că un prieten de-al meu colecționează cărți, care sunt editate și promovate de ziarul "Adevărul". Este vorba de o sută de cărți esențiale ce țin de literatura universală, o sută de cărți pe care ar trebui să le citească un om ca să nu moară... prost. Voi fi întrebant, desigur, de ce am fost oarecum surprins să aflu că prietenul meu colecționează aceste cărți (ele sunt vândute împreună cu ziarul în fiecare zi de joi la doar 36 de lei).

Am fost mirat de această "noutate" pentru că știam că prietenul meu nu prea iubește lectura. De fiecare dată când venea la mine îmi recomandam eu câte o carte bună, iar el întotdeauna refuza, găsind o altă ocupație mai plăcută - cum ar fi, de exemplu, privitul unui film. L-am întrebant de ce le cumpără, dacă nu le deschide, nu le mai răsfoiește măcar din când în când... M-a mirat răspunsul lui, care nu mi se pare lipsit de logică : mi-a spus că adună aceste cărți pentru "eventualii" săi copii, care, cu siguranță (zic eu!) nu vor semăna cu tata și vor îndrăgi cititul. Mai mult, a început să facă publicitate cărților și mie (student la filologie!!), la aceste opere ale literaturii universale. Ce să zic, a fost ca un semnal pentru mine: uite, este un om ce gândește mai bine ca mine, adică vede lucrurile în perspectivă!

Astfel a început să mă preocupe și pe mine ideea aceasta. M-am gândit că uite ce fel de tată o să aibă copiii mei: un tată erudit care să le inspire dragostea pentru carte! Sau, poate rămân la ideea prietenului și adun doar o bibliotecă frumoasă în casă, fără să le mai citesc vreodată. Sincer, pledez și pentru carte și pentru citit, căci amândouă sunt importante. Însă alt lucru mă îngrijorează cel mai mult, că în epoca aceasta avansată

din punct de vedere tehnic, cărțile în casele noastre încep să devină doar elemente de decor și dacă noi, generația actuală, am mai ținut câte o carte în mână, copiii noștri vor ține un mouse și o tastatură. Aș vrea să sărut mâinile profesorilor, care ne îndeamnă zilnic să citim, ne însuflă dragostea pentru cartea fără de care nu putem crește intelectual. Și, de fiecare dată ne repetă cu grijă: lecturați, lecturați, lecturați...

Să-mi fie iertate divagațiile mele, dar mă întorc la subiectul nostru. Așadar, prietenul meu Andrian continuă să treacă pe lângă chioșc în fiecare zi de joi și să cumpere cartea împreună cu ziarul, și, cred că n-o să mă credeți, într-o zi l-am surprins citind IDIOTUL de Fiodor Dostoievski. Nu vă pot transmite senzația pe care am avut-o: cred că la început am fost șocat, ca mai apoi să mă bucur ca de o minune! Mi-a explicat că l-a intrigat titlul acestui roman și că a fost "tentat" să-l deschidă doar din curiozitate, ca mai apoi să-l captiveze, așa că a început... să-l citească cu nesăț.

Aș concluziona că acest proiect intelectual inițiat de ziarul „Adevărul” este unul fantastic! Indiferent din ce motiv oamenii sunt interesați să cumpere o carte, contează rezultatul. În cazul nostru, aș zice eu, este unul extrem de bun. Unii cumpără cartea pentru a-și satisface un moft, un orgoliu, altcineva se gândește la viitor (cazul prietenului meu), alții (sper că din aceștia sunt mai mulți) sunt chiar consumatori de literatură veritabilă. Mulțumesc prietenului meu pentru lecția "de viață", cum o numesc eu. Și o să dorm împăcat, deoarece încă un prieten a fost salvat să nu „moară”... prost.

George MUNTEANU,

Universitatea de Stat „Alec Russo” Bălți

Apa noastră, cea de toate zilele

În ultimii ani, pentru cetățenii Republicii Moldova a devenit o problemă majoră asigurarea cu apă potabilă. Astăzi, în multe localități fântânile s-au uscat și izvoarele-au secat. Diversele fântânițe amenajate cândva de localnici doar ne amintesc de apa dulce și rece ca gheața ce le potolea tuturor setea... Nu e un secret că apa de la robinet nici nu poate fi comparată cu cea de izvor. Dar cum poate fi găsită apa potabilă ascunsă în adâncuri, ce secrete ascund fântânarii secolului nostru? Cum se sapă astăzi o fântână? Toate aceste întrebări mi le-am pus atunci, când domnul Ion Ene a început să caute în zonă specialiști care i-ar săpa o fântână, deoarece în locul unde dumnealui a găsit izvorul utilajele tehnice de forare nu pot fi folosite.

- *Cum ați găsit locul izvorului și de unde atâta siguranță, că anume acolo sunt... două izvoare?*

- Am marcat locul după o metodă pe care am furat-o de la alții. Științific am aflat că ea se numește radiestezie biologică. Apa reprezintă o substanță specială, suportul Vieții. Deoarece organismul omului conține 70 la sută apă, intrarea în rezonanță cu apa este cea mai ușoară măsurătoare radiestezieică. Practic fiecare din noi poate simți apa de sub picioare, poate găsi izvorașul multrâvnit, deoarece ea este situată în nișa sa info-energetică. Mă bucur că nu sunt la prima detectare a unui izvor. Totul se începe de la două fire metalice care, odată luate în mâini, încep să traseze

conturul sursei de apă. În urma biodeteceției am determinat două surse de apă ce se întretăiau între ele: astfel mi-am zis că-s două izvoare.

- *Ce v-au spus fântânarii?*

- Multe mi-au spus, mai ales atunci, când ajunseseră cu săpatul (fântâna a fost săpată în exclusivitate manual!) la 12 metri adâncime și-au dat de un strat gros de vreo 30 cm de piatră... Abia la al 13-lea metru au fost destupate cele două izvoare! Se zice că, cu cât sunt mai adânci, cu atât apa e mai pură. Nu vă pot exprima bucuria fântânarilor care s-au pomenit într-un vârtej de apă rece ca gheața: apele subterane răbufneau cu putere de sub pământ și începeau vertiginos să umple fântâna.

- *Ați gustat din apă, cum vă pare?*

- Este bună, moale, dulce, atât doar că până ne vom putea folosi de apă, mai durează ceva timp. Este necesar de a o pompa de vreo câteva ori, apoi trebuie dezinfectată și controlată în laborator pentru a fi siguri că nu conține nitrați sau alte substanțe nocive. Nu oricui îi este dat să aibă parte de apă bună! Cred că fiecare știe să detecteze apa bună: dacă nu au deloc depuneri, înseamnă că e potabilă. Sper că în urma verificării în laborator a apei, rezultatele analizelor să ne bucure.

A gustat din apă Ioana POPA

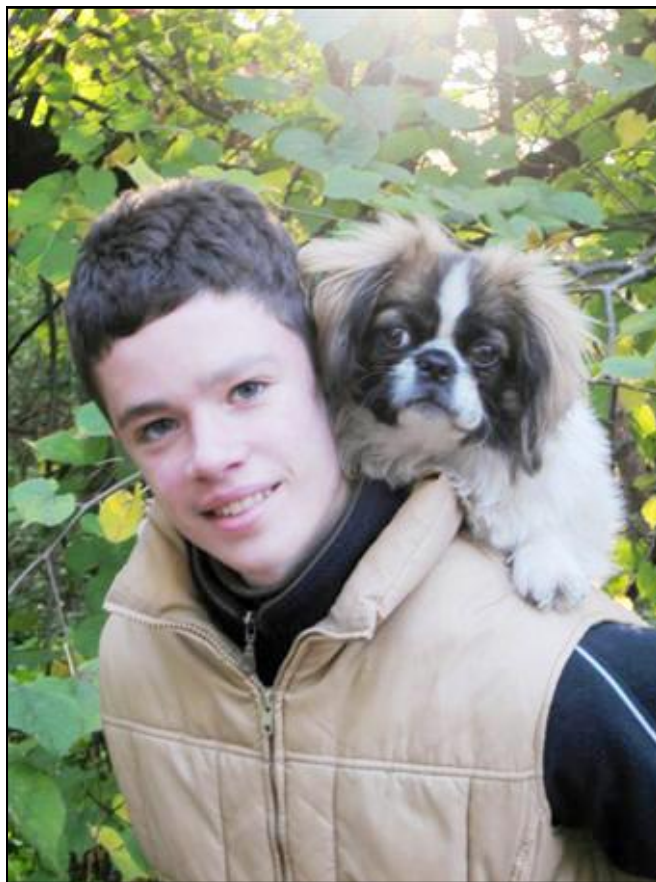
O vacanță la țară

După un an școlar plin de realizări, toți tinerii își fac planuri pentru bine meritata vacanță. Și eu mereu mă strădui să planific pe vară lucruri noi și captivante, pentru dezvoltarea mea personală. Am făcut multe planuri chiar din prima lună, dar după un telefon al bunicii, totul s-a schimbat. Mi-a venit un dor de copilărie și de dulcele amintiri de la țară... De când eram mic, îmi rezervam măcar o săptămână din vacanță ca să mi-o petrec cu bunii mei. Dar uite că în ultimii doi ani, vara eram ocupat cu diverse examene, cursuri și nu am avut timp să mă odihnesc în stilul "sătesc". Am hotărât ca în această vacanță să recuperez acel gol – să merg întâi la bunici. Am decis - am făcut. Pregătirile nu au durat mult timp, am luat cu mine ceva haine, pozele cu amintiri, mp3 player-ul și la drum.

La 7 dimineața m-am urcat în autobuz. Drumul nu a durat mult, deși părea că merg o veșnicie. Bunicul era plecat la pescuit, iar bunica, ca de obicei, m-a întâmpinat la gară. Ne bucurăm amândoi că ne revedem. Ea nu s-a schimbat deloc. Ajungem repede acasă. Este cald și mă așteaptă cu lapte și pâine cu gem - o minunăție de mâncare. Mai apoi mi-am lăsat valiza și m-am dus să văd ce s-a schimbat la bunici în acești doi ani. Mi-am reamintit și de vechiul meu prieten, un pechinez, Roky. S-a schimbat foarte mult de la ultima noastră întâlnire, dar nu și devotamentul său față de mine. Am plecat la plimbare ca în vremurile celea vechi: prietenul meu pufos se desfăta în libertate, fiind nespus de entuziasmat. La revenirea noastră, bunelul sosise deja. Ne-am adunat toți trei la masă și ne aminteam trecutul meu de la țară.

Dimineața a fost cea mai frumoasă parte a zilei următoare. Când m-am trezit, un soare puternic îmi bătea în cap și fără papuci fugeam afară, simțind în iarba necosită roua dimineții. Bunicul și bunica se trezeau mai de dimineață să dea mâncare și de băut la animale. Au multe animale, ca oricine la țară: capre, iepuri, păsări. Eu mereu îi ajutam în gospodărie, dar cel mai mult îmi plăcea să duc caprele la păscut. Am pățit-o și cu iepurii. O dată după ce le-am dat de-ale gurii, nu am închis bine porțița: zece iepurași au ieșit și începeau să facă „curățenie” prin grădină. Pe toți zece nu puteam să-i prind deodată și am găsit o soluție alternativă – Roky! Zis și făcut. Pînă acum nu am mai avut așa vânătoare: el de bucurie fugărea iepurii spre mine, iar eu îi prindeam. Într-un sfert de oră ne-am descurcat. Bunicilor, totuși, nu le-am spus, ca să nu-și piardă încrederea în mine.

A treia zi l-am sunat pe verișorul meu să vină și el la bunici. Nu a durat mult. Peste două ore eram gata de noi peripeții. În lipsa bunicilor, care au plecat la

prășit, am luat frumușel cățelul de zgardă Roky și hai la cireșe. Totul s-a întâmplat ca în "Amintiri din copilărie" de Ion Creangă. După trei dealuri erau livezi și grădini pline cu cireșe. Pe Roky l-am lăsat de pază, iar noi fuguța în copac. Cireșele în acest an erau foarte coapte și dulci. Ne aflam în rai și savuram gustul verii din plin. După ce am „lucrat” de-a binelea, frumușel ne-am coborât din copac și acasă. Sper să mai vin și la anul pe aici... Când au venit bunicii, nu înțelegeau de ce noi eram sături și atât de bucuroși. Dar și acesta a rămas secretul nostru.

În ziua următoare au venit rudele și ceilalți verișori. Ne-am așezat la masă în curtea de lângă livada buneilor. În jur erau numai copaci și verdeța îți înveselea privirea. În jur se aflau și albinile, care ne desfătau cu zumzetele lor adorabile. Un tablou atât de colorat, de ți se părea că e a opta minune a lumii. În acest tablou ne-am inclus toată familia. Cât de distractiv și palpitant e să te afli printre persoanele cele mai dragi ție.

În a cincea zi toți nepoții, în frunte cu bunelul, am plecat la pădure, ce era foarte aproape de bunicii mei. Fiindcă era Duminica Mare, bunelul ne-a condus la strâns cimbrișor. Dar pe lângă cimbrișor l-am convins să ne ducă și prin locurile copilăriei sale. Am ajuns la izvor și la podul ce trecea peste un râuleț. În jur erau numai dealuri pline de flori medicinale aromatice. Roky zburda după fluturi, iar verișorii mei se pozau lângă „Izvorul înfloritor”. Am ajuns acasă foarte osteniți, dar cu impresii strașnice.

În cea de-a șasea zi ne-am sculat foarte devreme, pe la orele 5. Am luat undițele pregătite de seara și la pescuit. La iaz, deodată se aude primul clopoțel, al doilea clopoțel - e timpul să ne distrăm, e timpul să prindem pește! Pe lângă pescuit ne-am și scăldat, plăcere de care nu a fost lipsit nici Roky. A fost o zi norocoasă și acasă am ajuns împrospătați și cu mult pește. Bunica ne-a pregătit o cină specifică: mămăliga cu pește și mujdei, nu mănânci la oraș așa ceva.

Zilele au trecut, pe nesimțite, una după alta. Mi-am luat rămas bun de la bunicii, de la rudele mele și de la prietenul meu Roky, cu care am făcut atâtea năzdrăvănii. Aceste șapte zile de la țară m-au făcut să simt ce înseamnă în realitate să trăiești din plin și să savurezi fiecare clipă. La sfârșitul săptămânii petrecute la bunicii, pot spune că sunt alt om. Din primele zile m-am dezobișnuit cu greu de stilul de viață din oraș: computer, internet, imposibilitatea de a menține legătura directă cu prietenii mei nepriindu-mi cine știe ce. După ceva timp am aflat și avantajul rupturii de ceea ce numim civilizație. Este vorba de mai mult timp pentru plimbări în natură sau participarea la muncile zilnice pe gospodărie. Nici pe departe nu este atât de plictisitor pe cât credeam inițial. Cred că aceste șapte zile vor fi unele din cele mai frumoase momente din vacanța mea.

Serghei Culibaba

Album foto - Seminarul organizat la Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” din Bălți

cu directorii de biblioteci publice din nordul Republicii Moldova (Fălești, Glodeni,
Singerei, Ocnița, Briceni, Dondușeni, Rîșcani, Edineț, Ungheni)

